

- відсутність соціальної взаємодії між викладачем і студентами;
- відсутність прямого і негайного зворотного зв'язку з викладачами та ін.

Розвиток електронного навчання – це один із ключових напрямів розвитку сучасної української освіти, тому впровадження в нашій країні E-learning та дистанційних курсів продиктовано реаліями розвитку сучасного суспільства, який дозволить у майбутньому змінити підхід до здобування такої освіти й підвищити її якість.

Таким чином, незважаючи на всі складності і мінуси E-learning, ця система має великі соціальні можливості, надає педагогам велике поле для застосування інтерактивних методів, залучення цікавих проєктів і завдань для студентів, побудови освітніх спільнот. Студенти отримують практично необмежений доступ до необхідної навчальної інформації, мають можливість вибору найбільш прийнятної способу її засвоєння. Все це підвищує інтерес до навчання і зберігає його на високому рівні, створює можливість здійснювати взаємну підтримку учасників освітнього процесу, зберігати їх активність і досягати успіху.

Зупинити процес поширення електронної освіти неможливо, тому єдиний спосіб керувати процесом – це брати в ньому участь.

УДК 374:620.2

Л.І. Діброва, викл. вищ. кат. (*КрКДонНУЕТ ім. М. Туган-Баранвського, Краматорськ*)

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТОВАРОЗНАВСТВО»

Сучасна система освіти спрямована на розширення самостійної діяльності студентів. Тенденція скорочення аудиторних годин на вивчення дисциплін і збільшення часу на самостійну роботу студентів вимагає використання нових форм і методів її організації. Застосування інноваційних технологій сприятиме підвищенню ефективності навчального процесу, відкриє нові можливості розвитку мислення студентів, дозволить підібрати індивідуальні способи отримання знань з дисципліни. Ефективно організована самостійна робота студентів має бути не тільки зрозумілою, але і цікавою. Добре спланована, методично забезпечена самостійна робота мотивує студентів, залучає їх до активної пізнавальної діяльності. В результаті

поглиблюються знання, розширюється світогляд, формуються необхідні професійні вміння та навички. Підвищення якості підготовки фахівців можливе за умови залучення студентів до науково-дослідної роботи. Реалізація ідеї компетентнісного підходу відбувається шляхом створення умов для самостійного виконання індивідуалізованих завдань і оформлення результатів роботи. Це дозволяє майбутнім товаровзнавцям не тільки отримати поглиблені професійні знання, а й досвід з проведення товаровзнавчих досліджень.

Основними видами НДРС є написання рефератів, доповідей, курсових робіт, складання альбомів зразків товарів, підготовка презентацій, розробка проектів. Майбутній спеціаліст має не тільки володіти інформацією, а й вміти відбирати ті джерела, які дозволяють в повному обсязі розкрити тему. Залежно від теми студенти вивчають статистичну, спеціальну, наукову літературу про стан ринку, виробництва, споживання об'єкту дослідження, основні споживні властивості товарів. У практичній частині – аналізують, порівнюють, оцінюють результати досліджень, доповнюючи їх схемами, діаграмами, таблицями, формують висновки, вносять пропозиції.

Результати НДР оформлюються відповідно до встановлених вимог, які визначені у методичних рекомендаціях, складених викладачами циклових комісій. Слід зазначити, що НДР є найбільш продуктивною і дозволяє розвивати у майбутніх спеціалістів творче мислення, здатність до аналізу, формує вміння приймати рішення в проблемних ситуаціях і отримати досвід проведення товаровзнавчих досліджень. Навчання в рамках компетентнісного підходу сприяє підвищенню якості підготовки майбутніх спеціалістів-товарознавців, розкриттю їх творчого потенціалу, формуванню конкурентоспроможної особистості, яка готова до постійного самовдосконалення і професійного зростання.

У сучасних умовах, коли обсяг необхідних для людини знань швидко збільшується, неможливо орієнтуватися тільки на засвоєння певної суми знань. Важливо прищепити студентам вміння самостійно вдосконалювати свої знання, навчатися орієнтуватися у стрімкому вирі наукової інформації. Підготувати висококваліфікованого фахівця – завдання складне і багатопланове. Вважається, що НДРС здатна задовольнити потреби майбутніх спеціалістів в інтелектуальному та професійному розвитку, підвищити компетентність та конкурентоспроможність на ринку праці.

Інноваційною технологією навчання є впровадження у навчальний процес індивідуальних навчально-дослідницьких завдань (ІНДЗ). Це вид позааудиторної роботи студентів навчального, науково-дослідницького чи проектного характеру, яка виконується в процесі

вивчення програмного матеріалу і завершується складанням заліку. ІНДЗ спрямовані на самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизацію, поглиблення, узагальнення, закріплення, практичне застосування знань студента з курсу дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи. Серед ІНДЗ найпоширенішими є: розв'язання та складання практичних ситуаційних завдань з теми дисципліни; розроблення моделей, альбомів зразків товарів, конструкцій тощо; опис будови, функцій, властивостей, об'єктів; складання анотацій до товарів, підготовка презентацій і проектів.

Отже, організація НДРС є важливим чинником підвищення ефективності професійної підготовки майбутнього фахівця, тому що дає змогу реалізувати особистісно-орієнтоване навчання, розширює обсяг знань, умінь та навичок студентів, сприяє формуванню активності, ініціативи, допитливості, розвиває творчі здібності, спонукає до самостійних пошуків.

Список джерел інформації

1. Дичувська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичувська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Карпова Г. С. Інноваційні підходи до організації самостійної роботи студентів / Г. С. Карпова // Фізико-математична освіта. – 2018. – Вип. 1 (15). – С. 232–235.

УДК 378.147-042.65: 37.091.212

А.А. Дубініна, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.М. Попова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Самостійна робота студентів (СРС) є невід'ємною частиною освітнього процесу у вищій школі, що передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, здійснюється як під час аудиторних, так і позааудиторних занять без участі викладача та під його безпосереднім керівництвом. У контексті сучасної парадигми навчання самостійна робота домінує серед інших видів навчальної діяльності студентів. Саме вона покликана підвищити якість навчання, активізувати мислення, розвинути творчі здібності студентів, їх прагнення до самостійного набуття нових знань, що сприяє самовизначенню, самореалізації та розвитку особистості.